

Lähiesihenkilötyön ammattitutkinto uudistuu. I työpaja 29.10.2024

Työpajan ohjelma

14.00 Tervetuloa ja alkusanat

Lähiesihenkilötyön ammattitutkinnon uudistamistyöryhmä

14.10 Lähiesihenkilötyön osaamistarpeet tulevaisuudessa

Opetusneuvos Miia Jaatinen, Opetushallitus, Ennakointi ja analyysi

14.30 Lähiesihenkilötyön ammattitutkinnon uudistaminen

Opetusneuvos Taija Paasilinna, Opetushallitus, Ammatillinen koulutus

14.50 Tauko

15.00 Työpajatyöskentely: tutkinnon muodostuminen ja osaamisen arvioinnin kriteerit

Koulutuspäällikkö Heidi Grundström ja kouluttaja Tarja Jaakkola, Hyria Koulutus Oy

Keskustelua ja kysymyksiä

Kysely osaamistarpeista ja seuraava työpaja

16.00 Työpaja päättyy

Lähiesihenkilötyön ammattitutkinnon uudistaminen I työpaja 29.10.2024

**Taija Paasilinna
Opetusneuvos**

Lähiesihenkilötyön ammattitutkinnon uudistaminen käyntiin

Uudistettavat perusteet

- Voimassa olevat **Lähiesimiestyön ammattitutkinnon perusteet** on viimeksi uudistettu vuonna 2017 vastaamaan ammatillisen koulutuksen reformin mukanaan tuomia uudistuksia ja ne tulivat voimaan 1.1.2018.
- Muutosmääräys vuonna 2018, joka koski valinnaisen tutkinnon osan ottamista toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta sekä pientä kielellistä muutosta kehittämissuunnitelmaa koskevassa tutkinnon osassa. Muutos tuli voimaan 1.7.2018.
- Nimimuutos ja tutkinnon muutos sukupuolineutraaliin termistöön vuonna 2024: Muutoksessa tutkinnon esimies-termit korvattiin sanalla esihenkilö. Ei sisällöllisiä muutoksia. Uudet **Lähiesihenkilötyön ammattitutkinnon perusteet** tulivat voimaan 1.8.2024 ilman siirtymäaikaa.

Uudistamisen lähtökohdat

- Tutkinto antaa hyvät valmiudet työelämässä etenemiseen, etupäässä työelämässä jo toimivien suorittama **jatkuvan oppimisen tutkinto**
- Työelämälähtöinen ja suosittu tutkinto: **kolmanneksi suoritetuin ammatillinen tutkinto** Suomessa Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon ja Liiketoiminnan perustutkinnon jälkeen.
- Opiskelijapalautteen keskiarvosana sekä aloitus- että päättövaiheessa on uudistustyön käynnistyessä 4,3 ja työpaikkaohjaajien palaute keskimäärin 4,2, **keskimääräisiä paremmat arvosanat**
- Lähiesihenkilötyön ammattitutkinto (150 osp) muodostuu pakollisesta tutkinnon osasta Lähiesihenkilönä toimiminen (70 osp) ja kahdesta valinnaisesta tutkinnon osasta, joita ovat Asiakassuhteiden hoito (40 osp), Toiminnan kannattavuus (40 osp), Henkilöstötyö (40 osp) ja Kehittämissuunnitelma (40 osp) tai tutkinnon osa tai osia toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta (40 osp).

Lähiesihenkilötyön ammattitutkinto

SUORITETUT TUTKINNOT 2023

Tutkintoja yhteensä

3063 kpl

Suorituskieli
suomi

97,62 %

Suorituskieli
ruotsi

1,93 %

Suorituskieli
englanti

0,46 %

OPISKELIJAT JA OPINNOT

Tutkinnon osia 2023

9425 kpl

Opiskelijoiden määrä 2023

Opiskelijamäärä

5565 hlöä

Uudet opiskelijat

3963 hlöä

NÄYTÖN SUORITUSPAIKKA

Työpaikka

93 %

Oppilaitos

- %

Oppilaitos ja
työpaikka

2 %

Ei tietoa

5 %

Opintojen
tavoitteena
koko tutkinto

98 %

Erityisopetuksen
opiskelijat noin

0 %

Koulutuksen järjestäjät

60 kpl

OPISKELIJA- JA TYÖELÄMÄPALAUTE

Opiskelijapalaute

4,3

Työelämäpalaute
työpaikkaohjaajat

4,2

Työelämäpalaute
työpaikat

4,3

- Opiskelunsa v. 2022 aloittaneiden **pohjakoulutus**:

Ei perusasteen jälkeistä koulutusta tai tuntematon	Yo-tutkinto	Ammatillinen pt	At tai eat	Opistoaste	Alempi kk	Ylempi kk tai tutkijakoulutus	Yhteensä uusia opiskeljoita
6 %	5 %	31 %	13 %	7 %	28 %	11 %	3 822

- Eniten suoritettu valinnainen tutkinnon osa** vuonna 2023: Henkilöstötyö (2345)
- Vähiten suoritettu valinnainen tutkinnon osa:** Toiminnan kannattavuus (913)
- Suorituksia muista tutkinnoista:** Asiakaskokemuksen kehittäminen ja palvelumuotoilu/Liiketoiminnan at (20), Ylläpitosiivouspalvelut/Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan at (15), Myynnin ja asiakaspalvelun suunnittelu ja toteuttaminen/Liiketoiminnan at (14) (Kaikkiaan noin 75 eri tutkinnon osaa muista tutkinnoista)
- Muiden suorittamat tutkinnon osat Leat:sta:** tilastoinnissa puutteena on se, etteivät saman opiskelijan eri opinto-oikeuksille tehdyt suoritukset yhdisty. Suoritus ei yhdisty tutkintosuoritukseen, jos se on tutkinnon muodostumisen kannalta ns. ylimääräistä opiskelua. Tutkinnonosatavoitteisesti opiskelevilla taas ei yhdisty suoritukset, joita on tehty eri tutkintoihin. Käsityönä tehdyllä poiminnalla on saatu selville, että esim. Henkilöstötyö –tutkinnon osaa on eniten opiskeltu Liiketoiminnan at:n ja eat:n sekä Ajoneuvoalan eat:n yhteyteen

Tunnistettuja muutostarpeita

- esihenkilön kokonaisuuksien ja ajankäytön hallinnan sekä priorisoinnin taidot
- jatkuva kehittäminen
- itsensä johtamisen ja delegoinnin taidot
- tiedolla johtaminen, tiedon haku ja hyödyntäminen, digitaaliset palvelut
- talousosaaminen
- työntekijöiden työkyvyn ja mielenterveyden tukemiseen liittyvä osaaminen ja etäjohtaminen
- Lähiesihenkilönä toimiminen -tutkinnon osan painottaminen uudelleen; perehdyttäminen nyt liian suuressa osassa, sen ohella työyhteisön monimuotoisuus, toimiva vuorovaikutus, organisaatiokulttuuri, toiminnan organisointi ja talous
- Tutkinnon pakollisen osan kohdissa: Työryhmän ohjaaminen ja Päivittäinen työskentely ja viestintä epäjohtamismukaisuutta ja päällekkäisyyttä
- Kehittämissuunnitelma -tutkinnon osaa pidetään liian kevyenä; suunnittelun lisäksi enemmän kehittämistyön toteuttamista, projektin hallintaa. Hanke-terminologiasta pois, johtaa harhaan.

- vastuullisuusosaaminen laajemminkin kuin kestävän kehityksen näkökulmasta
- kaikille ammatti- ja erikoisammattitutkinnoille sopiva yhteinen osaaminen: tässä tutkinnossa muille hyödynnettävää eritoten perehdyttämisen ja työpaikkaohjauksen osaaminen
- Tutke4-työryhmän suositusten mukainen joustavuus ja valinnaisuus -> tutkinnon muodostumisen tarkastelu, tutkinnon osien laajuus, sisällytettävät tutkinnon osat

(Ks. mm. Karvi: [Liiketoiminnan perustutkinnon, lähiesimiestyön ammattitutkinnon sekä johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinnon arviointi 2023](#))

Joustavuuden lisääminen at ja eat -tutkinnoissa

- Valinnaisuuden lisäämisellä ei tavoitella tutkintojen sisältöjen laajentamista nykyisestään, ellei se ole alalla työskentelyn kannalta perusteltua.
- Ohjeelliset AT ja EAT -tutkintojen tutkinnon osien laajuudet 15, 30, 45 (tai erityisestä syystä 60).
- Periaatteet paikalliset tutkinnon osien, korkea-asteen opintojen ja toisten tutkintojen tutkinnon osien joustavampaan sisällyttämiseen tutkintoihin. Huomioiminen tutkinnon muodostumisessa.
- Yhteisen ja läpileikkaavan ammatillisen osaamisen tarkastelu ja tuottaminen perusteisiin. Digivihreän siirtymän edellyttämä osaaminen, 5 yhteistä valinnaista tutkinnon osaa 2024->.
- Digivihreän osaamisen tuominen myös suoraan tutkinnon perusteisiin ammattitaitovaatimuksina ja tarvittaessa erillisinä alakohtaisina tutkinnon osina.
- Ammattitaitovaatimusten ja kriteerien yhtenäisempi kirjoittaminen ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa.

Digitalisaation ja vihreän siirtymän valinnaiset tutkinnon osat

- Ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin lisätään uudet valinnaiset tutkinnon osat, joita voi suorittaa myös yksittäisinä tutkinnon osina
 - Tutkinnon osien lausuntokierros lokamarraskuu 2024
- Uudet valinnaiset tutkinnon osat ja muut joustavuutta lisäävät elementit ammatti- ja erikoisammattitutkinnon perusteisiin pyritään tekemään vuosien 2025-2027 kuluessa. Tarkempi aikataulusuunnitelma tulossa.

Digitalisaatioon liittyvä osaaminen

1. Digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä 15 osp (AT)
2. Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa 15 osp (AT)
3. Kehittyvien teknologioiden kokeilu 30 osp (AT)
4. Digitalisaation johtaminen 30 osp (EAT)
5. Kyberturvallisuuden edistäminen 30 osp (EAT)

Vihreän siirtymän osaaminen

1. Vihreän siirtymän edistäminen 15 osp (AT)
2. Kiertotaloustoiminnan kehittäminen 30 osp (EAT)

Paikallinen tutkinnon osa ja muu perusteissa määrittelemätön valinnainen osaaminen

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa, 5-15 osp

- Tutkinnon osa tai osat sisältävät työelämän paikallisten tarpeiden mukaista osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin
- Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä.
- Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.
- Voidaan sisällyttää vain siihen tutkintoon, johon suunniteltu.

Tutkinnon osa toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta, 5-15 osp

- Tutkintoon voi valita tutkinnon **osan tai osia** toisen ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon **perusteesta**.

Korkeakouluopinnot, 5-15 osp

- Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista **tukevia** korkeakouluopintoja.

Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja, 1-25 osp

Pienet osaamiskokonaisuudet suomalaisessa ammatillisessa koulutuksessa

TUTKE 4 -työryhmän ehdotukset 2023:

- Virallisessa koulutusjärjestelmässä tutkinnon osat todetaan pieniksi osaamiskokonaisuuksiksi.
- Ammatillisen koulutuksen opiskelijalle, erityisesti työmarkkinoilla oleville osaamisen päivittäjille, tulisi aina mahdollistaa tutkinnon osan tai osien suorittaminen eri tutkinnoista.
- Pienet osaamiskokonaisuudet ovat työelämän tarpeisiin vastaavia kokonaisuuksia, jotka täydentävät pidempikestoista tutkintokoulutuksen tarjontaa.
- Voivat olla yhdistelmiä tutkinnon osista eri osaamisaloilta ja tutkinnoista.

Pienten osaamiskokonaisuuksien muodostaminen

- Koulutuksen järjestäjä voi tarjota yksittäisiä tutkinnon osia tai muodostaa eri tutkinnon osista kokonaisuuksia työelämän tarpeeseen.
- Koulutuksen järjestäjä voi nimetä tarjoamansa kokonaisuuden.
- Koulutusten nimissä ei voida käyttää tutkinnon perusteissa esiintyviä tutkintonimikkeitä, osaamisaloja tai tutkintojen nimiä.
- Sopiva laajuus enintään 60 osp.

Avoim valmisteluprosessi

- Avoimet työpajat ja webinaarit, joihin kutsut koulutuksen järjestäjille, työelämäkumppaneille ja sidosryhmille sekä [oph:n tapahtumakalenterissa](#)
- Uudistusta voi seurata perusteen sivulla: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/lahiesihenkilotyön-ammattitutkinnon-perusteet>
- Esittelijä ja valmistelija opetusneuvos Taija Paasilinna (työparina opetusneuvos Anne Liimatainen), työryhmän jäsenet koulutuspäällikkö Heidi Grundström ja kouluttaja Tarja Jaakkola /Hyria, tukena luonnoksia kommentoiva asiantuntijaryhmä työpajojen välissä
- Yhteydenpito Yrittäjyyden ja johtamisen työelämätoimikunnan kanssa
- Opiskelijapaneeli
- Lausuntokierros sekä kohdennetulla jakelulla että avoimesti Lausuntopalvelussa (www.lausuntopalvelu.fi)
- Toimeenpanon tueksi webinaarit, verkkosivut ja tiedottaminen. Perusteen käytön ja toimivuuden seuranta ja palautteen keruu

Peruste uudistuksen aikataulu

Kiitos!

**ammatillinenkoulutus@oph.fi
[oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/uudistettavat-tutkinnon-
perusteet](https://oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/uudistettavat-tutkinnon-perusteet)**